

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžp/13/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200031
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012200031.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu T., bytom v M. zastúpeného JUDr. Radoslavom Sotákom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Námestie slobody 13, proti žalovanému Obvodnému úradu Košice, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom v Košiciach, Komenského 52, za účasti EUROFARMA, s. r. o., so sídlom v Michalovciach, Pri Mlyne 1, zastúpenej JUDr. Slavomírom Kučšmášom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Plynárenská 1, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo 14. novembra 2011, č. 2011/00922, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. marca 2013, č. k. 6S/7/2012-198, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21. marca 2013, č. k. 6S/7/2012-198 m e n í tak, že rozhodnutie Obvodnému úradu Košice, odbor výstavby a bytovej politiky zo 14. novembra 2011, č. 2011/00922 z r u š u j e a v e c m u v r a c í a na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania 137,50 eura a náhradu trov právneho zastúpenia 323,49 eura k rukám JUDr. Radoslava Sotáka, advokáta so sídlom v Michalovciach, Námestie slobody 13, do troch dní.

Odôvodnenie

Rozsudkom z 21. marca 2013, č. k. 6S/7/2012-198 Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného zo 14. novembra 2011, č. 2011/00922. Napadnutým rozhodnutím žalovaný zrušil rozhodnutie Obce Ruský Hrabovec z 12. augusta 2011 č. j. 86/2011, ktorým obec ako stavebný úrad podľa § 88 ods. 1 písm. a/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) nariadila vlastníkovi Poľnohospodárskemu družstvu Vínohrady Choňkovce odstránenie stavby „ovčín na pozemku parc. č. XXX, vrátnica a váha na pozemku parc. č. XXX, kravín na pozemku parc. č. XXX, administratívna budova na pozemku parc. č. 568 a kravín na pozemku parc. č. XXX“ v kat. úz. P.. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie, ktoré mu predchádzalo, v intenciách druhej

hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a dospel k záveru, že žalovaný vo veci správne a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), ako aj so stavebným zákonom rozhodol, keď rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušil z dôvodu, že stavebný úrad v tejto veci nepostupoval tak, ako pre neho vyplýva postup v stavebnom zákone, a to predovšetkým v § 86 ods. 2 v spojení s § 98 ods. 2 stavebného zákona.

Námietky žalobcu, že žalovaný v konaní nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami správneho poriadku a stavebného zákona, že náležite nezdôvodnil svoje rozhodnutie, nevysporiadal sa s ohliadkou a statickým posudkom, či námietku, že stavebný úrad nepostupoval v súlade s § 86 ods. 2, § 98 ods. 2 písm. f/ a § 88 ods. 1 písm. a/ stavebného zákona, a preto jeho rozhodnutie malo byť zrušené podľa § 59 ods. 3 správneho poriadku, krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné.

Rovnako tak krajský súd ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu, že vtedajší vlastník stavieb PD Vinohrady Choňkovce sa vyhlásením zo 17. augusta 2011, ktoré pripojil k svojmu podaniu z 20. januára 2012 vzdal odvolania. Krajský súd z vyhlásenia nemal za preukázané, že by PD Vinohrady Choňkovce sa vzdal opravného prostriedku, pričom poukázal na to, že číslo rozhodnutia uvedené vo vyhlásení - 89/2011 z 18. augusta 2011, sa nezhoduje s rozhodnutím stavebného úradu o odstránení stavieb v tunajšej veci, ktoré rozhodnutie bolo vydané 12. augusta 2011 pod č. j. 86/2011.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a žalobcovi, ktorý v konaní nebol úspešný nepriznal právo na náhradu trov konania a príbratý účastník v súlade s uvedeným ustanovením nemá právo na náhradu trov konania.

V lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie žalobca. Žiadal ho zmeniť tak, že napadnuté rozhodnutie sa zrušuje a vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobca poukázal na protirečivosť a zmätočnosť odôvodnenia rozsudku krajského súdu a spochybnil správnosť právnych záverov krajského súdu. Podľa názoru žalobcu stavebný úrad nepochybil, keď začal konanie o odstránení stavby a v rámci konania zisťoval, či je stavba hospodárne opraviteľná, alebo nie. Nemožno stavebnému úradu vytýkať ako to, že pripustil, aby sa na náležitom zistení skutkového stavu podieľal aj vlastník pozemku, na ktorom sa dotknutá stavba nachádza.

Ďalej namietol, že sa krajský súd vôbec nevysporiadal s nedostatočným odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a to najmä vo vzťahu k vykonanej obhliadke stavby a k statickému posudku T.. Krajský súd si podľa názoru žalobcu bez odôvodnenia osvojil argumentáciu žalovaného aj v tom zmysle, že z ohlásenia úprav InSi, s. r. o., ako aj Eurofarma s. r. o., vyvodil ich údajný vážny záujem o obnovení stavu stavieb, ktorý však ničím nepreukázali, nezdôvodnili a ktorý je „zdokumentovaný“ pripojenou fotodokumentáciou.

Krajskému súdu vytkol, že sa vôbec nevyrovnal ani s argumentmi uvádzanými v žalobe a len veľmi všeobecne, bez toho, aby bližšie uviedol svoju právnu úvahu o správnosti napadnutého rozhodnutia, potvrdil jeho správnosť.

K podanému odvolaniu sa na výzvu krajského súdu písomne vyjadril žalovaný a žiadal rozsudok krajského súdu potvrdiť. Zotrval na obsahu vyjadrenia k žalobe a k doplneniu žaloby.

Uviedol, že v odvolacom konaní zrušil prvostupňové rozhodnutie stavebného úradu, Obce Ruský Hrabovec, podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku, pričom kvalifikovane vysvetlil v odôvodnení žalobou napadnutého rozhodnutia dôvody zrušenia, keď vysvetlil správny procesný postup, súvisiaci s konaním podľa § 88 ods. 1 písm. a/ stavebného zákona. Za potrebné k veci uviesť, že cieľ žalobcu - vypratanie pozemkov v jeho vlastníctve formou nariadenia odstránenia stavieb, na nich sa nachádzajúcich, ktoré sú vo vlastníctve meno subjektu, podľa § 88 ods. 1 písm. a/ stavebného zákona, je nedôvodné, neboli a má žalovaný za to, že nie sú na to splnené podmienky.

Ďalší účastník svoje právo písomne sa k odvolaniu žalobcu vyjadriť nevyužil.

Žalovaný ani ostatní účastníci konania odvolací návrh nepodali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta

prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 211 ods. 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu, pokiaľ ním namieta nesprávny procesný postup žalovaného, je dôvodné a že rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť pre závažné procesné pochybenie.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Sudy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Úlohou krajského súdu v predmetnej veci teda bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu o odstránení stavby podľa § 88 ods. 1 písm. a/ stavebného zákona.

Podľa § 88 ods. 1 stavebného zákona stavebný úrad nariadi vlastníkovi stavby odstránenie:

- a/ závadnej stavby ohrozujúcej život alebo zdravie osôb, pokiaľ ju nemožno hospodárne opraviť,
- b/ stavby postavennej bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním alebo bez písomného oznámenia stavebného úradu podľa § 57 ods. 2 pri stavbách, ktoré treba ohlásiť; odstránenie stavby sa nenariadi iba v prípadoch, keď dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom,
- c/ stavby, na ktorú bolo zrušené stavebné povolenie (§ 102 ods. 3),
- d/ dočasnej stavby, pri ktorej uplynul určený čas jej trvania alebo pominul účel, na ktorý bola zriadená.

Z podkladov súdneho spisu, vrátane administratívneho spisu žalovaného, je zrejmé, že žalovaný v posudzovanej veci na základe skutkových zistení dospel k záveru, že stavebný úrad pri vydávaní prvostupňového rozhodnutia pochybil, keď nemal riadne zistené splnenie podmienok pre odstránenie stavby v zmysle § 88 ods. 1 písm. a/ stavebného zákona, najmä sa nevysporiadal s požiadavkou nemožnosti stavbu hospodárne opraviť. Mal za to, že vzhľadom na podaný podnet na stavebný úrad 28. apríla 2011 je potrebné, aby stavebný úrad vykonal na daných stavbách štátny stavebný dohľad podľa § 98 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona a v spolupráci s novým vlastníkom, vzhľadom na jeho podanie z

12. septembra 2011 ohľadom ohlásených stavebných úprav a udržiavacích prác na daných stavbách, konal v intenciách stavebného zákona.

Podľa § 140 stavebného zákona ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Podľa § 59 ods. 3 správneho poriadku odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správne orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

Výsledkom preskúmania rozhodnutia odvolacím orgánom je vydanie rozhodnutia, ktorým sa daná vec rieši konečným spôsobom. Výnimkou je prípad, keď sa vec vracia prvostupňovému orgánu na nové konanie a rozhodnutie.

Odvolací správny orgán môže za podmienok ustanovených v zákone dospieť k nasledovným záverom:

a/ odvolanie zamietne pre neprípustnosť alebo preto, lebo bolo podané oneskorene. V tomto prípade odvolací orgán prvostupňové rozhodnutie nepotvrdzuje. Ustanovenie § 60 správneho poriadku tým nie je dotknuté;

b/ odvolanie zamietne pre bezdôvodnosť a prvostupňové rozhodnutie potvrdí; tento postup prichádza do úvahy v prípadoch, keď odvolací orgán nezistí také nedostatky, pre ktoré by bolo treba považovať prvostupňové rozhodnutie za nezákonné, resp. nesprávne, a preto neprichádza do úvahy jeho zmena alebo zrušenie;

c/ odvolaniu vyhovie a napadnuté rozhodnutie zruší. K takémuto postupu dochádza vtedy, ak je rozhodnutie nezákonné a vo veci netreba ďalej konať. Ide o prípady, keď pre rozpor s právnymi predpismi rozhodnutie vôbec nemalo byť vydané. Za takýto rozpor sa považujú uloženie povinnosti alebo udelenie práva v rozpore s objektívnym právom (napr. uloženie pokuty za priestupok, hoci nebolo spoľahlivo preukázané, že sa skutok stal); v takom prípade odvolací správny orgán konanie zastaví (§ 30 správneho poriadku);

d/ odvolaniu vyhovie, napadnuté rozhodnutie zruší a vec vráti na nové konanie a rozhodnutie; tento postup prichádza do úvahy, ak boli zistené podstatné procesné vady a rozsah zisťovania skutkového stavu vyžaduje, aby ho vykonal správny orgán prvého stupňa a na základe nových zistení opätovne rozhodol vo veci. Pôjde najmä o prípady, keď treba vykonať príslušné procesné úkony na mieste, vypočuť svedkov s pobytom v obvode orgánu prvého stupňa a pod.. Takýto postup je odôvodnený predovšetkým otázkami procesnej ekonomie (náhrady cestovných nákladov, rýchlosť konania a pod.). Dôležitým je aj fakt, že proti novému rozhodnutiu vo veci má účastník opätovne možnosť sa odvolať. Takýto postup by v prípade meritórneho druhostupňového rozhodnutia nemal;

e/ odvolaniu vyhovie a napadnuté rozhodnutie zmení; k zmene rozhodnutia dôjde spravidla vtedy, ak bol skutkový základ zistený správne, ale prvostupňový orgán nesprávne aplikoval hmotnoprávny predpis, prípadne ak rozsah došetrenia nepresahuje možnosti druhostupňového orgánu. Pri zmene rozhodnutia môže ísť buď o čiastočnú zmenu, alebo o úplnú zmenu (v tomto prípade odvolací orgán svojím rozhodnutím prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu nahradí svojím rozhodnutím). Pri zmene rozhodnutia môže odvolací orgán zmeniť nielen výrokovú časť, ale aj odôvodnenie, prípadne ich časti.

Z § 59 ods. 2 a 3 správneho poriadku v spojení s § 140 stavebného zákona, ako aj zo zhora uvedených zásad je zrejmé, že výrok rozhodnutia žalovaného zo 14. novembra 2011, č. 2011/00922, ktorým „zrušuje rozhodnutie obce Ruský Hrabovec, č. j. 86/2011 zo dňa 12. augusta 2011“, nemá v spojení s odôvodnením konštatovanou potrebou „aby stavebný úrad vykonal na daných stavbách štátny stavebný dohľad podľa § 98 ods. 2 písm. f/ stavebného zákona a v spolupráci s novým vlastníkom, vzhľadom na jeho podanie zo dňa 12. septembra 2011 ohľadom ohlásených stavebných úprav a udržiavacích prác na daných stavbách, konal v intenciách stavebného zákona“ oporu v zákone.

Napriek tomu, že judikatúra bývalého Najvyššieho správneho súdu (pozri Boh. A 101/2) formálne vady

rozhodnutia, ktoré nespôsobujú účastníkovi konania ujmu, nie sú podstatnou vadou, pre ktorú by bolo nevyhnutné rozhodnutie ako nezákonné zrušiť, v preskúmvanej veci podľa názoru najvyššieho súdu rozhodnutie žalovaného z formálno-procesného hľadiska nemôže obstať, nakoľko pre vzájomnú rozpornosť výroku napadnutého rozhodnutia a požiadavky na vykonanie stavebného dohľadu stavebným úradom (fakticky doplnenia dokazovania) nie je možné ustáliť, v akom štádiu sa konanie nachádza. Žalovaný ho síce vo výroku zastavil, no súčasne vyslovil pre stavebný úrad povinnosť vykonať stavebný dohľad vo veci, teda povinnosť v konaní pokračovať.

Námietka žalobcu týkajúca sa nezákonnosti rozhodnutia žalovaného spočívajúca v jeho nezákonom procesnom postupe, ktorý zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu v celom rozsahu podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku s tým, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva potreba výroku podľa § 59 ods. 3 správneho poriadku, je preto plne opodstatnená a sama osebe je spôsobilá ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý túto vadu správneho konania náležite nezohľadnil a nesprávne právne posúdil. Preto najvyšší súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP zmenil, rozhodnutie žalovaného pre nezákonnosť zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie (§ 250j ods. 2 písm. e/ OSP).

V ďalšom konaní žalovaný súc viazaný právnym názorom najvyššieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP) pri odstránení vytknutej procesnej vady vec znova prejedná a o nej rozhodne tak, aby jeho rozhodnutie zodpovedalo zákonu (§ 59 a § 60a správneho poriadku), t. j. uvedie výrok svojho rozhodnutia a jeho odôvodnenie do súladu, pričom sa náležite vysporiada aj s námietkami žalobcu vznesenými v žalobe a v odvolaní proti rozsudku krajského súdu.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady za zaplatený súdny poplatok za žalobu 66 eur a za odvolanie 70 eur + 1,50 eura spolu 137,50 eura a náhrady trov právnej služby za zastupovanie pred krajským súdom v sume spolu 323,49 eura vrátane dane z pridanej hodnoty (ďalej aj „DPH“), ktorej je právny zástupca žalobcu platiteľom (§ 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), podľa ich vyčíslenia (§ 151 ods. 1 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a s § 211 ods. 2 OSP).

Náhrada trov právneho zastúpenia pozostáva z odmeny advokáta za dva úkony právnej služby v roku 2012, prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd - žaloba, každý v sume 127,16 eura [§ 11 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“)] a dvakrát režijný paušál 7,63 eura (§ 15 písm. a/ a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). Vzhľadom k tomu, že právny zástupca žalobcu je registrovaným platiteľom dane z pridanej hodnoty, boli v súlade s predloženým vyčíslením trov konania položky náhrady trov právneho zastúpenia zvýšené o DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.).

Uvedené úkony právnej služby vyhodnotil najvyšší súd ako účelné pre bránenie práva v odvolacom konaní pred súdom, ktoré si žalobca riadne a správne uplatnil, a preto jej za ne priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,49 eura vrátane DPH. Náhrada trov odvolacieho konania nemohla byť žalobcovi priznaná z dôvodu, že nebola vyčíslená v zákonom stanovenej lehote - najneskôr do troch od vyhlásenia rozsudku (§ 151 ods. 1 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Náhradu trov konania zaplatí žalovaný žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu (§ 149 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.